Informacje na temat kaniuli dożylnej (wenflonu) i kaniuli centralnej

Co to jest kaniula dożylna (wenflon)?

Kaniula dożylna to mała plastikowa rurka, która przechodzi przez skórę do żyły. Zwykle kaniula przechodzi przez skórę do jednej z żył na ramieniu.

W tej ulotce będziemy nazywać ją kaniulą. Inne często spotykane nazwy to wenflon czy kroplówka. W rurce znajduje się igła, która służy do wprowadzenia kaniuli do żyły przez skórę. Po umieszczeniu kaniuli pielęgniarka lub lekarz wyjmuje igłę. Na końcu kaniuli, na zewnątrz ciała, znajduje się korek lub zatyczka.

Tak założona kaniula używana jest do podania płynów, krwi lub leków. Dzięki zastosowaniu kaniuli nie trzeba wkłuwać igły za każdym razem, gdy pacjent otrzymuje lek podawany dożylnie.

Co to jest kaniula centralna?

Czasami kaniula przechodzi przez skórę na klatce piersiowej lub szyi, do jednej z dużych żył na klatce piersiowej. Kaniula wprowadzona do jednej z dużych żył na szyi, nazywa się cewnikiem do żyły głównej lub kaniulą centralną. Zakładanie kaniuli może być nieprzyjemne, ale po wykonaniu wkłucia większość pacjentów nie ma z nią problemów.

Jakie problemy mogą się wiązać z kaniulą dożylną (wenflonem)?
Niekiedy wprowadzenie kaniuli dożylnej może być trudne i wymagać więcej niż jednej próby.

Wprowadzenie kaniuli do żyły może spowodować siniaki lub krwawienie w miejscu wkłucia igły. Na ilość siniaków lub krwawień może mieć wpływ stan zdrowia pacjenta lub przyjmowane leki.

Kaniula (wenflon) może się zatkać uniemożliwiając jej użycie. Jeśli nie da się kaniuli odblokować, może być konieczna wymiana. Niektórzy pacjenci mogą odczuwać ból i zaczerwienienie wzdłuż żyły, w której znajduje się kaniula - nazywa się to zapaleniem żył. Jeśli tak się stanie, konieczne będzie usunięcie kaniuli.

Kaniula dożylna pozostawia w skórze mały otwór, w którym jest umieszczana jednym końcem na zewnątrz skóry, a drugim wewnątrz żyły. Ponieważ rurka znajduje się w skórze, istnieje ryzyko, że bakterie przemieszczą się w górę kaniuli i dostaną pod skórę lub do żyły. Jeżeli do tego dojdzie, może wystąpić zakażenie.

Zakażenie od kaniuli dożylnej (wenflonu)
Zakażenie występuje niekiedy tylko w miejscu, w którym umieszczona jest kaniula. Taka miejscowa infekcja może powodować ból lub obrzęk w pobliżu rurki, a skóra może stać się zaczerwieniona i gorąca. Czasami w miejscu, w którym rurka przechodzi przez skórę, powstają strupki. Jeśli zauważy się którykolwiek z tych objawów, należy natychmiast powiadomić o tym pielęgniarkę lub lekarza.

Zakażenie od kaniuli dożylnej czasami może być bardzo poważne, kiedy bakterie dostaną się do krwi. W takim przypadku pacjent zwykle czuje się bardzo chory i może mieć dreszcze, wysoką temperaturę i uczucie osłabienia. Jeśli tak się stanie, należy natychmiast powiadomić pielęgniarkę lub lekarza.

Co można zrobić, aby uchronić się przed infekcją od kaniuli dożylnej?

Nawet przy możliwie najlepszej dbałości zawsze istnieje ryzyko zakażenia od kaniuli. Ryzyko jest wyższe u osób:

- ze szczególnie skomplikowaną chorobą,
- bardzo podatnych na infekcje,
- którym trudno wkłuć kaniulę z powodu niewidocznych, niewyczuwalnych żył.

Kaniulę należy wyjąć, gdy tylko będzie już zbędna. Pacjent ma prawo codziennie pytać personel, czy nadal potrzebuje kaniulę.

Ryzyko zakażenia od kaniuli jest mniejsze, gdy skóra jest starannie oczyszczona przed wkłuciem igły. Ryzyko jest również mniejsze, jeśli przed wkłuciem kaniuli lekarz lub pielęgniarka dokładnie umyją ręce.
Można przypominać innym o konieczności mycia rąk. Kaniuli nie należy dotykać ani przy niej manipulować.

Należy zwracać uwagę i poinformować personel medyczny, jeśli pojawi się:

- opuchlizna lub ból w pobliżu kaniuli
- skóra w pobliżu kaniuli zrobi się czerwona i gorąca
- strupki w miejscu wprowadzenia kaniuli
- ropa w miejscu wprowadzenia kaniuli
- kaniula wciąż jest założona, ale nikt jej nie używał przez jeden dzień
- wystąpiły dreszcze, wysoka temperatura lub nagłe złe samopoczucie

Dalsze informacje

Wszelkie pytania prosimy kierować do pracowników opieki zdrowotnej. Więcej informacji na temat kaniuli dożylnej można znaleźć na stronie www.hse.ie/hcai lub www.hse.ie/handhygiene